

MAGYAR LLOYD

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII, Erzsébet-körut 21.

A „Magyar Kereskedők Lapja“ rendes ingyenes melléklete

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII, Erzsébet-körut 21.

Előfizetési árak { MAGYAR KERESKEDŐK LAPJA, MAGYARORSZÁGI CZÉGEK TÁRA, } egész évre 8 frt
MAGYAR LLOYD és SORSOLÁSI ÉRTESÍTŐ együtt } félévre ... 4 e

A MAGYAR PÉNZÜGY, MAGYARORSZÁGI CZÉGEK TÁRA és } egész évre 10 frt
SORSOLÁSI ÉRTESÍTŐ együtt } félévre ... 5 e

Üzleti tudósítások.

Budapest, 1892. április 30.

Heti jelentés a budapesti értéktőzsdéről.

Az élénk tőzsdei mozgalom az elmúlt héten is folytatást nyert. Az üzérkedés rendkívül bizalommal viseltetik a hausse iránt, annival is inkább, mert most már a berlini tőzsde is követni kezdi a budapesti és bécsi tőzsdék irányát. Az üzlet leg-élénkebb osztrák- és magyar hitelrészvényekben, de a többi bankértékek is emelkedtek. Járulékok és a többi állampapírok tetemesen javultak. Közlekedési értékek árfolyama gyengébb, malomrészvények lanyhák, egyéb ipari részvények szilárdak és részben emelkedtek. Valuták és váltók gyengébbek.

A lefolyt hét lényegesebb árfolyamváltozásainak képét a következő táblázatban közöljük:

IV/25.	26.	27.	28.	29.	30.
Magyar aranyjárdék 4%-os					
109.90	109.75	109.75	109.80	109.70	109.60
Magyar papírjárdék 5%-os					
101.50	100.50	100.90	100.90	100.60	100.75
1876. keleti vasuti államkötvény arany					
117.50	117.50	117.50	117.50	117.50	117.70
1889. 4 1/2% államvasutkölcson arany					
119.75	119.75	119.75	119.75	119.75	120.25
Államvasutkölcson ezüst					
100.50	100.50	100.50	100.50	100.50	100.50
1870 magyar nyereségek kölcson 100 frtos					
146.—	146.—	146.—	146.—	146.—	146.—
4 1/2%-os regálékártalanítási kötvény					
99.20	99.20	99.20	99.10	99.—	99.—
Tiszai és szegedi kölcson 4%					
136.50	136.50	136.50	136.50	136.50	136.50
4% magyar földtehermentesítési kötvény					
94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—
4%-os horvát földtehermentesítési kötvény					
93.50	93.50	93.50	93.50	93.50	93.50
Egyesített államadóssági papír					
95.75	95.75	95.25	95.50	95.50	95.50
Osztrák aranyjárdék 4%					
110.50	110.50	110.75	110.75	110.75	110.75
Temesbega vizszabályozási társulat					
102.—	102.—	102.—	102.—	102.—	102.—
Osztrák hitelintézeti részvény 5%					
323.10	321.60	321.40	323.30	322.—	321.20
Magyar általános hitelbank					
360.75	359.75	359.75	364.—	363.—	363.50

A budapesti gabnatőzsdéről.

A külföldi piacokról a hét végén ismét lanyha jelentések érkeztek, a belföldön pedig ezek behatása alatt és a vetésekről érkező kedvezőbb hírek folytán, a hangulat bágyadt.

Buza. A hét elején bécsi malmok vettek néhány ezer mm. beraktározott szokványminőségű búzát és 10 krral többet fizettek, mint a helybeli malmok. Malmaink később az osztrák fogyasztás versenyzése folytán jobb vételkedvet tanúsítottak és megfizették a tulajdonosok fölemelt árat. A hét vége felé azonban az irányzat ismét ellanyhult. A vetési hírekre és a készárutulajdonosok tolakodó kínálata folytán az árak 10-15 krral csökkentek.

Rozs. A rozszület lényegesen szilárdult. Hosszu lanyhaság után végre e cikkben áremelkedést jelenthetünk. — Budapesten 25 krral is magasabban kelt el, mint a hivatalosan konstalt árjavulás előtt. Szép áru kevés kínáltatott, de selejtes van több a kelleltinél és ez nem enged egyelőre nagyobb áremelkedést érvényre jutni. Helyben 8.55-9 frtig kelt, Debreczenben 8.40 frton, Vámos-Pércsen 8.40 frton. Érmihályfalván 8.30 frton, Halason 8.40 frton, Jászberényben 8.50 frton, Turán 8.50 frton, Dabason 8.60 frton, Kis-Kőrösön 8.60 frton, Selypen 8.40 frton. A hét végén kereslet hiányában az árak csökkenést szenvedtek.

Uj tengeri. A budapesti fogyasztók tengeri kötleveleket felcserélik tengeriért. A fogyasztók örülnek, hogy már most megkaphatják, a tulajdonosok pedig, hogy május 6-ika helyett már most adhatják át az árut. Ara tehát ugyanaz, mint a máj-juniusi kötlevelé, vagyis 4.85-4.95 frt közt mozgott; állomásokon kevés a kínálat és a kereslet is. Az árak gyengültek. Elkelt Gyomán 4.40-4.55 frt, Topolyán 4.35 frt, Monoron 4.80 frt, Sarkadon 4.50 frt, Kis-ujszálláson 4.50-4.60 frt, Turán 4.75 frton.

Árpa. Takarmányáru eladatott 5.60-5.95 frton.
Zab. Kisebb tételek 5.70-5.90 frton keltek.

Gabonahatáridő-üzlet.

A gabonahatáridő-üzlet a hét elején hausse iránynyal indult. Hosszu várakozás után a haussenak is volt egy kis öröme, de sajnos, nem szabad a napot lementé előtt dicsérni. A hausseisták igyekeztek az árakat felhajtani, de nem voltak képesek annyit venni, mint a mennyit adni akartak. A hausse-párt készül átvenni május-juniusi búzát, azaz olyképen, hogy tulajdonképen nem is akar átvenni. Kényszeríteni akarja a kontremine-t, hogy papíron fedezze engagement-jait, tehát igyekezni fognak a kötlevelek árfolyamát tartani. A felmondott búzát pedig úgy a hogy lehet, el fogják adni részint a malmoknak, részint elszállítják Budapestre. Ily módon készülnek a kontremine-t zavarba ejteni akarni. Hogy e művelet sikerülend-e? Lesz-e azon annyi haszon mint

veszteség? azon törjék az érdekelték a fejüket. A hét végén az irányzat ismét ellanyhult.

Buza tavaszra 8.52 frt pénz, 8.54 frt áru.

Buza május-juniusra — frt pénz, — frt áru.

Buza őszre 8.14 frt pénz, 8.16 frt áru.

Zab tavaszra 5.4B frt pénz, 5.54 frt áru.

Zab őszre — frt pénz, — frt áru.

Tengeri máj-juniusra 1892 4.87 forint pénz 4.89 frt áru.

Káposzta-repcze aug.-szept. 11.90 frt pénz. 12.— frt áru.

Lisztüzlet.

(S. S.) Az e heti üzletről alig van egyéb mondani valónk, minthogy az teljesen pang ott. Az összes finom lisztfajokban ugyan — a Franciaországba nemrég történt nagymérvű elhajozások következtében — inkább hiány uralkodik, azonban annál kellemetlenebb a helyzet kenyérlisztekre nézve, melyekben még a régiebb kötések lebonyolítása is sok kívánni valót hagy hátra.

A kiviteli üzletről, ugyszinté a takarmánycikkkekről mult heti jelentésünk óta semmi újat sem mondhatunk.

A magyar általános hitelbank egyesült gőzmalmainak árjegyzéke április 30-án.

0	1	2	3	4	5	6
15.70	14.90	14.30	13.70	13.10	12.50	12.—
		7	8	F	G	
	11.20	8.20	4.20	4.30		
						Asztali dara A. és B. 16.10.

Nagy-sárosi malmalom Eperjesen.

0	1	2	3	4	5	6
18.20	17.40	16.80	16.40	16.—	15.60	15.—
7	8	Buza korpa	Rozs korpa			
14.20	11.60	5.—	5.40			
						Asztali dara A. és B. 19.20, C. 18.20 frt.
						Rozsliszt: I. II. III.
						16.40 15.60 11.80

Szesz.

Csendes irányzatot követ. A budapesti tőzsdén jegyeztetik: nyers osztalékolt 17.50-18.—, élesztő-szesz 21.—21.50, finomított 56.—56.50 frt 100 liter százalékonként.

Arad, április 29.

Az exportüzlet állandóan lanyha és miután legújabbban a szófiai szeszgyár is megkezdte működését, mely eddig üzemen kívül volt, bulgáriai kivite-

lünk — kivéve a dunai állomásokat — ugyyszólván lehetetlenné van téve.

A *belföldi* üzletnél úgy látszik a stagnáció véget ért, mert a kereslet napról-napra emelkedik. Jellemző, hogy vevőink sorába Felső-Magyarország is beállott.

Mai nagybani jegyzéseink:

Contingentált nyers szesz 54.50—55 frtig.

Contingentált finom szesz 56.50—56.75 frtig.

Denaturált szesz 23—23.25 frtig.

Eczetgyártáshoz adómentes szesz 17.75—18.— forintig.

Hüvelyesek és termények.

Az elmúlt heti forgalom változatlan árak mellett igen lanya volt, a minek oka a hüvelyeseknek nagy készlete és a kiviteli üzlet teljes pangása.

Bab. A heti forgalom igen csekély, az árak lanya irány mellett változatlanok; nagy fehér 6—6.25 frt, törpe 7—7.27 frt.

Borsó hiányzik, jegyeztetik névleg 12—13 frton

Lencse hiányzik, csak névleg jegyeztetik 8—10 frton.

Köles 5.75—6

Köleskása 9.50—10 frt.

Mák kék 33—34, szürke 29 frt.

Köménymag 20—22 frt.

Bükköny 6.25—6.50 frt.

Muharmag 5.75—6 frt.

Vetőmagvak.

— *Mauthner Ödön tudósítása.* —

A múlt heti esős időjárás folytán *lóberét, luczernát és muharmagot* valamivel nagyobb mértékben kerestek, mint az előző héten. Felemlítendő, hogy *lóberétből*, ha nem is nagy, de itt-ott még 10—15 mmázás készleteket ajánlanak és miután az előre haladt idény folytán a kereslet is kisebb, az árak valamivel lejjebb szálltak. De nagy, sőt igen élénk kereslet tárgyát képezte a *czukorczirok*, mely a zöld takarmánynak való tengerit (csalamádét) nem csak pótolja, de ezen túl tesz, mert 3, sőt kedvező időjárásnál 4 kaszálást is ad, és így bőtermőség tekintetében az első helyen áll.

A következő jegyzések nyers vagyis tisztítottan áruért 100 kilónként Budapesten értendők:

Lóhere 62—67 frt.

Luczerna 42—44 frt.

Biborhere 34 frt.

Fehér here (réti here) 84 frt.

Baltaczim 14.50—15 frt.

Tavaszi bükköny 6—6.50 frt.

Lenmag 12.50—13 frt.

Kendermag 12—12.50 frt.

Gyarmatárak.

Az üzlet a lefolyt héten némileg emelkedett. Vevő ugyan kevés volt a fővárosban, de az utazó ügynökök szép eredményt értek el és számos megrendelést küldtek.

Czukor. A czukorvásárokon a lefolyt héten, említésre méltó változás nem történt. A nyersáru iránt kevés volt az érdeklődés, mindamelllett, ép úgy mint a múlt héten finomítványok a teljes árakat fentartották.

Jegyzünk Budapesten:

I. rendű finomított 36.75—37 frt, II. r. finomított 36.25—36.50 forint.

Koczkacukor ládákban 37—37.50 forint.

Hulladék (Pilé) 35 frt.

Kávé. *Hamburgi* hírek szerint *brazíliai* áru sürübben kezd beérkezni és hogy az eddig tapasztalt rendszeres behozatalra ismét lehet számítani. — *Santos* és *Rio-kávék* meglehetősen keresletnek örvendtek és jó árak mellett keltek el. A *londoni* vásáron is kedvező hangulat volt észlelhető, különösen *Ceylon* és *Portorico* fajtákból szép mennyiség jó áron kelt el.

Jegyzünk *elvámolva* Budapesten:

Cuba 192—196 frt.

Portorico Jauco 185—188 frt.

Jamaica Ef 195—200 frt.

Rio lavé 162—165 frt.

Rio fleur 160—162 frt.

Mocca arab 185—188 frt.

Rizsárak szilárdak.

Fűszerek változatlanok.

Szilva és szilvaiz.

Szilva. A készletek effektív szilvában úgy a termelő országokban, valamint a helybeni piacon is, igen megcsökkentek és a még meglévő jelentéktelen készletekért a tulajdonosok magasabb árakat követeltek, úgy, hogy boszniai 120 darabosért 6¹/₈—6¹/₄, 190-asért 7¹/₄, 85-ösért pedig 9—¹/₄ frtot fizettek 56 kilónként. Kötési áruért a múlt heti magas árak azonban nem tarthatták magukat, mert a múlt heti havazások és fagyok a gyümölcsfák virágzására káros befolyással nem voltak, másrészt pedig a külföld bevásárlásaival is igen visszatartó, mert a mostani árakhoz még nincs bizalma. Az árak a múlt hetiekhez képest, egy teljes forinttal csökkentek és szerbiai szokvány minőségűért 7¹/₂, 100-asért 7³/₄ és 85-ösért 10³/₄ frtot fizettek 56 kilónként. A forgalom néhány kötésre szorított.

Szilvaiz. Effektív áruban a hangulat szilárd volt és szlavonai izért 18 frtot fizettek nagybani vételnél; szeptember-októberi szállításra szlavonai áru 17¹/₄—17¹/₂ frtba került 100 kilónként. A forgalom azonban csupán a helybeli spekulációra szorított, mert a külföld még nem mutat vételkedvet.

Budapesti tőzsdén az irányzat lanya. Jegyeztetik *szilva* határidőre szokvány minőségű 13.40—13.80 frt. 100 drbos 15.20—15.60 frt, 85 drbos 19.20—19.60 frt. **Szilvaiz** csendes, szlavonai 17.50—18.—szerbiai 16.—16.50 frt.

Zsiradékok.

Disznózsirban a hét folyamában a hangulat kissé megszilárdult, mert az előállítás még mindig csekély, úgy, hogy az árak ¹/₄—¹/₂ frttal emelkedtek. *Szalonnában* úgy a pesti fehér táblás, valamint a vidéki pörkölt szalonna élénk keresletnek örvend és különösen nehéz áruért ¹/₂ frttal magasabb árakat fizettek.

Budapesti tőzsdén az irányzat *disznózsirban* csendes. Jegyeztetik: pesti 52.50—53.— frt, vidéki —.— frt **Szalonna** lanya irányzat mellett: I. légen szárított 43.—44.—, városi légen szárított 43.50—44.—; 3 drbos 45.50—46.—; füstölt 49.—50.— frt. **Faggyu** csendes irányzatot követ; ára olvasztva 35—36 frt.

Méz és viasz.

Szilárd irányzat mellett jegyeztetik: sárga csurgatott méz 37—38 frt, viasz rozsnói 140—141 frt.

Szegedi termények.

Szeged, április 29.

Paprika. A lefolyt hónap alatt ezen czikkben teljes üzlettelenség volt tapasztalható, miután a rak-tárak túl lévén halmozva kész áruval, kereslet hiányában, daczára az olcsóbb áraknak, ke eskedőink tartózkodtak a vásárlástól. A piacra ma már kevés áru hozatik, mivel a termelők a kedvező időjárás következtében a földeken erősen el vannak foglalva. Szilárdabb irányzat és élénk kereslet, kizárólag csöves áruban mutatkozott, melyből már csak kevés készlet.

Mai jegyzéseink:

Legfinomabb különlegesség 64—65 frt.

I-ső rendű róza 50—51 frt.

II-od rendű róza 39—40 frt.

Legfinomabb király 29—30 frt.

I-ső rendű kereskedelmi 18—23 frt.

II-od rendű kereskedelmi 11—16 frt.

I-ső rendű teljesen száraz régi csöves 30—32 frt.

I-ső rendű időszerű száraz új csöves 35—40 frt.

Szalámi. Kedvező hangulat mellett a kereslet élénk. Azonnali szállításra I-ő rendű áruért 130—135 frt jegyeztetik. Május havi szállításra pedig 140—145 frtot követelnek.

Gyékény-árak. Élénk vételkedv daczára, tekintettel arra, hogy a kínálat is erős és az árak nem változtak. Finomak 37.50—120 frtig, könnyűek pedig 14—25 frtig jegyeztetik 100 darabonként.

Tarhonya. A lisztárak rohamos hanyatlása következtében, az árak szintén tetemesen leszállítottak és ma tojásos áruért 22—25.50 forint, tojás nélküliért 16.50—19 forintig követelnek.

Bab. Teljes üzlettelenség mellett, fehér aprószemű bab 7.50—7.60 frtig jegyeztetik.

Déli gyümölcs.

Czitrom. A finomabb fajokban némi hiány észlelhető. Jegyeztetik: első minőségű 7.25 frt, jó minőségű 6 frt, közönséges 5.50 frt ládánként.

Narancs. A készletek rendkívül megapadtak és jóminőségű áruk tekintetében az évad befejezettnek tekinthető. Jegyeztetik: 150-es 6.50 frt 200-as 7 frt, 300-as 8 frt ládánként. Vörösbélűek teljesen hiányoznak.

Carobbe, pugliai első r. 14 frt.

Koszoru-füge 19 frt.

Mandola barii 90 frt.

Sultán-szöllő kiváló minőségű 60 frt, Ia 54 frt, IIa 51 frt.

Elelmi szerek.

— *Geseheit Ármín és társa tudósítása.* —

Tojás. A hét elején csekély hozatal mellett az irányzat megszilárdult, míg a hét vége felé nagyobb küldemények az árakra nyomasztólag hatottak és ládánként 2 forinttal olcsóbban záródnak. Kosáráru 50—51 darab forintjával, ládatojás 28—28.50 frt 1440 darabot tartalmazó eredeti ládákban.

Baromfi. Kevés érkezett és a múlt heti szilárd árak változatlanok maradtak. C-irkék 150—170,

Heti átlagárak: Magyar válogatott áru 220—280 kilogr. nehéz 47—47½ kr., 280—300 klgr. nehéz 46½—47 kr., öreg 300 klgr. tuli 45½—46 kr., vidéki sertés 45½—48 kr., minőség szerint. Tranzitban: szerb 44½—47 kr., tiszta kilogrammonként.

Eleségárak: Tengeri uj 5.20, árpa 6.40 forint Kőbányán átvéve.

Heti sertés-állomány.

Helyi állomány: április 22-én maradt	124,837 db.
Felbajtás: Belföldről...	12937 db.
• Szerbiából	5425
• Romániából	355
• a m. államvasuton	—
• • hizlalásra	—
• más vidékről	18,717 db.
Összesen	161,554 db.

Elhajtatott:

Budapesti fogyasztás	3405 db
Belföldre	872
Bécsbe	896
Bécs-Ujhelybe	—
Cseh, Morvaország és Sziléziába	2296
Bobdenbachon át	—
Ausztriába	878
Zsolna-Oderbergen át	—
Németországba	3520
Olaszországba	—
Egyéb országokba	—
A szappangyárakban feldolg.	83 • 11,950 dt.

Maradt állomány 149,604 db.

A részvény-szállásokban 24,068 db van elhelyezve. Az egészségügyi és tranzit-szállásokban maradt április 22-én 7462 db.

Helyeszközlő rovatunk.

Ajánlkozik.

Fűszer- és vegyeskereskedő segéd, a ki szakmájában teljes jártassággal bír, óhajta jelenlegi állomását megváltoztatni. Ajánlkozik kisebb fióküzlet vezetésére is megfelelő biztosítékkal. Leveleket kér Varga Albert, tek. Szabó Kálmán ur leveleivel H.-M.-Vasárhelyre. 576—1—1

Rőfös-, kézmű- és divatárú-segéd, ki magyarul, németül, horvátul és vendül beszél, nagyobb üzletben alkalmazást keres. Levelek kérésnek W. M. kereskedő-segédnek Feigelstock Márton utóda Kohn Sándor czímen Csepreg (Sopronmegye). 582—1—1

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatal ember, ki a magyar, német, francia, olasz és spanyol nyelvet bírja, nagyobb ipartelepénél vagy kereskedőháznál alkalmazást keres. Szíves megkeresések «Nyelv» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 185—5—1

Kerestetik.

Soóváry Kálmán fűszer- és vegyeskereskedésében Abauj-Szántón egy fiatal szolid segéd alkalmazást nyer. Megkivántatik a helyes és szép írás. Evi fizetése teljes ellátáson kívül 120 frtól 180 frtig. 583—3—1

Gazdasági gépek eladására Magyarország minden vidékén proviziós ügynökök kerestetnek. Ajánlatok Reissenzahn Antal gazdasági gépgyárához, Budapest (Eötvös-utca 38.), intézendők. 584—10—1

Társ kerestetik. Egy fűszer-, festék- és vegyesáru szakmában jártas, magyar születésű 28 éves fiatal ember, ki egy nagy detail üzletben 10 évig, egy en gros üzletben 2 évig s jelenleg egy erdélyi vidéken mint üzletvezető van alkalmazásban, társul óhajtaná egy olyan embert, ki öt üzletmegnyitásban segitene. A pénzhiányt, tapasztalat és igyekezet által remélem ideiglenesen kipótolni. — Szíves ajánlatok «Remény» jegy alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek. 486—2—1

Szállítás és vállalkozás.

Budapest. Agy-, fehér- és ruhaneműek szállítása. A fővárosi Rókus és üllői-uti új kórház, valamint a budai János-kórház részére 1892 január 1-től 1894 végéig szükséges agy-, fehér- és ruhaneműek szállítására árlejtés van hirdetve. Írásbeli ajánlatok május 23-án d. e. 10 óráig Haberhauer János tanácsnokhoz (régí városház II. em. 28. sz.) Feltételek ugyanott. Minták a Rókus-kórház gondnoki hivatalában. Bónatpénz 5 százalék.

Budapest. Talpfák szállítása. A m. kir. államvasutak dunabalti üzletvezetősége vonalaira a folyó évben még szükséges 13,887 drb II. rangú tölgytalpa szállítása ügyében az ajánlatok május 30-án déli 12 óráig a Budapest dunabalti üzletvezetőség általános C. I. anyag és leltár beszerzési osztályához (Teréz-kört 62.) nyújtandók be. Bónatpénz 5 százalék. Feltétlenül a közp. igazg. nyomtatványtárban (Andrássy ut 75. szám).

Budapest. Nyomatványok készítése. A budapesti m. kir. zálogházak 25. közzétettje által használt könyvek és egyéb nyomatványok előállítása és szállítására pályázat van hirdetve. Minták megtekinthetők a zálogházak igazgatóságánál (IV. Lövész-utca 1. sz.) Az ajánlatok ugyanott május 24-én déli 12 óráig adandók be. Ajánlat teendő egy évi és 3 évi szállításra.

Bittsicza. (Trencsénm.) Egyházi épületek helyreállítása. A bittsiczai egyházi épületek helyreállítása (1238 forint) végett az ottani plébániai hivatalnál május 10. d. e. 10 órákor zárt ajánlati versenytárgyalás lesz. Feltételek ugy a nevezett plébániánál mint a trencsénai államépítészeti hivatalnál. Bónatpénz 5 százalék.

Bukarest. Különböző munkálatok. Versenytárgyalások fognak eszközöltetni az építészeti miniszteriumban s a praefekturánál Bacau-nál május 9-én kilencz órház felépítése végett 42146 frank előirányzattal, ugyanott május 6-án a bukarest-alexandriai uton 23 hid és átvezetése építése tárgyában; ugyanott s a vaslui praefekturánál a berheciu berladi-ut 2. szakaszának kiépítése végett 586,445 frank előirányzattal és ugyanott valamint a bacau praefekturánál a bacau-moineschti uton le 8 Negel és Terbisch hidak helyreállítása ügyében 78984 frank előirányzattal. A buzeui állandó bizottságnál május 4-én a Berca mellett építendő amerikai hid felépítésére 31,782 frank előirányzattal, a tulceai praefekturánál május 24-dikén a tulceai közigazgatás palota helyreállítása érdekében 20,229 frank előirányzattal; az építészeti miniszteriumban és a praefekturánál Bacau-ban május 10-én a kerületi utakon létesítendő 9 órház építése végett 42,146 frank előirányzattal, ugyanott és a jassy praefekturánál május 10-én a jassy-sculeni uton levő Jijia hid felépítése tárgyában 52,310 frank költségelőirányzattal.

Eszék. Faeladás. Gjurgjanci község tulajdonát képező erdőből 285 drb 1642,5 köbméter tölgy-szálla 9855 frt becsértékben eladatik. Az árverés május 7-én d. e. 10 órákor a k. megyei hatóságnál Eszéken fog megtartani. Bónatpénz 10 százalék.

Gyula. Beton, téglá és tölgyalpó járdá építés. Gyula városában létesítendő 11192 □ méter betonjárdá (négyzőgméterenként 3, frt 25 kr.), a kapubejáratoknál 4 frt 25 kr.), 11330 négyzőgméter téglajárdá (folyóméterenként 67 kr.), elkészítése végett a városházánál május 10-ikén, d. e. 10 órákor írásbeli árlejtés lesz.

Hatvan. Gözmalom eladás. Hatvanban egy jókarban levő gözmalom 16 löerejű fekvő géppel, 3 pár örlőkővel, szita cylinderral, 1 koptatóval, és mindenféle szükséges eszközökkel felszerelve, a hozzá tartozó lakházzal, istállóval és egyéb melléképületekkel és kerttel halászet miatt szabadkézből eladó. Bővebb értesítés özv. Bubreg Imrénénél Hatvanban.

Ipolyság. Karkák és kerékvetők helyreállítása. Ipolyságon a megyei államépítészeti hivatalnál május 4. d. e. 11 órákor zárt ajánlati versenytárgyalások lesznek. 1. a nagyszombat-krakói állami közut szélaknai és berenczfalvi utmesterségében levő karkák és kerékvetők helyreállítása (1765 frt) és 2. a vácz-selmeczi állami közut honti és berenczfalvi utmesterei szakaszán levő karkák és kerékvetők helyreállítása (1747 frt) iránt. Külön-külön írásbeli ajánlatok május 4. d. e. 11 óráig a nevezett államépítészeti hivatalhoz. Bónatpénz 5—5 százalék.

Kassa. Hidjavítás. A budapest-vác-kassai állami közuton levő 46. számú közüti hid kijavítása (2746 frt) végett Kassán, az államépítészeti hivatalnál május 7-én d. e. 11 órákor zárt ajánlati versenytárgyalás lesz. Feltételek ugyanott. Bónatpénz 5 százalék.

Lőcse. Kaszinóház építés. A lőcsei kaszinóházat szándékozik építtetni. Zárt ajánlatok május 9. déli 12 óráig Lőcsén, a közjegyzői irodához. Feltételek ugyanott. Bónatpénz 1000 frt.

Maramaros-Sziget. Laktanya és csapatkórház építés. Maramaros Szigeten a város közönsége által egy zászlóalj gyalogság és törzs részére való laktanya és csapatkórház építésének (264,053 frt) együttesen leendő vállalatba adása végett a polgármesteri hivatalban május 6-án d. e. 10 órákor zárt ajánlati versenytárgyalás lesz. Bónatpénz 13,000 frt.

Nagy-Becskerek. Kövezés és köszállítás. Nagybecskerek város több utca kövezetének részint koczka-, részint terméskőburkolattal való helyreállítása iránt versenytárgyalás van hirdetve. Zárt ajánlatok május hó 8-ikán délelőtt 12 óráig a polgármesteri hivatalhoz. Feltételek ugyanott. A szükséglet 150,000 drb koczakó, 7,600 km. terméskő, 1,200 km. folyamkavics, 7,000 km. homokanyag. Ajánlatok vagy csak az anyag szállítására vagy egyidejűleg a kövezési munkálatokra is tehető.

Ráczmecke. (Baranyamegye.) Erdőori lakás építés. Feked községben egy erdőori lakás építése (1265 forint) végett Ráczmeckén, a közalapítványi erdőgondnokságnál május 8. d. e. 9 órákor szó és írásbeli árlejtés lesz. Feltételek ugyanott. Bónatpénz 10 százalék.

Szegesvár. Hidhelyreállítás. A nagyváradi-kolozsvár-brassói állami közuton lévő szászkezdői patakhiid helyreállítása (2510 frt) tárgyában május 16-ikán d. e. 10 órákor Segesvárott a megyei államépítészeti hivatalban zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik. Közlebbiek ugyanott. Bónatpénz 5 százalék.

Somlóvásárhely. Épületek helyreállítása. A somlóvásárhelyi vállalatipányi uradalom pátkai birtokán lévő épületek helyreállítása elrendeltetvén, e 2539 frttal előirányzott munkának vállalatba adása végett Somlyóvásárhelyen, a számtartósági irodában május 9. d. e. 10 órákor szó és írásbeli árlejtés lesz. Feltételek ugyanott. Bónatpénz 10 százalék.

Somlóvásárhely. Hidvámszedési jog be-beadása. Krakó vasmegyei község határában gyakorlandó hidvámszedési jog 1892. január 1-től 3. esetleg 6 évre be-beadása. A szó és írásbeli árlejtés május 9. d. e. 10 órákor fogják megtartani a somlóvásárhelyi vállalatipányi uradalom számtartóságánál. Bónatpénz 10 százalék.

Szegszárd. Utépítés. A bonyhád-bátaszéki törvényhatósági közutnak 2700 folyóméter hosszban folytatólag kiépítése (14473 frt) végett Szegszárdon, az alispáni hivatalnál május 4-én d. e. 10 órákor zárt ajánlati versenytárgyalás lesz.

Szentes. Kaszinóház építés. A szentesi kaszinó-egylet által létesítendő s egy nagy termet, 5 szobát, 2 öltöző helyiséget, konyhát, söntést, éléskamrát, pinczét és egyéb mellék helyiséget magában foglaló és október 15-ig teljesen felépítendő új épület, kőműves-, föld- és elhelyezési-, ács, cserepes, badogos, aszaltos, lakatos, mázoló és üveges munkáira pályázat hirdettetik. Zárt ajánlatok ugy az egyes munkanemekre és ezekkel kapcsolatos anyag-szállításokra, mint az összes építkezésre elfogadtatnak. Ajánlatok május 10-ikén délután 5 óráig Fekete Márton kaszinó-egyleti elnöknel nyújtandók be. Bónatpénz 5 százalék.

T.-Szt. Andras és Ujpecs. Birtokbe-beadás. Alábbi kincstári birtokok be-beadása iránt árverések fognak tartatni: A t.-szt.-andrási m. kir. ispánságnál május 10-én d. e. 10 órákor: Kisbecskereki 75¹⁹¹ h. postaföld év és holdanként 12 frt. Romszecsányi 150¹⁹⁵ hold föld év és holdanként 12 frt 10 kr. Kuczai kivágási föld halászat joggal 350¹²³ hold év és holdanként 5 frt 65 kr. kikiáltással 1892 október 1-től 1, 3 esetleg 6 évi bértartással. Az uj-pécsi m. kir. ispánságnál május 11-én d. e. 10 órákor, Janostóldi 347¹⁸⁷ hold Kuriacska Greda föld vadászati joggal évi 2830 frt 20 kr. O-teleki I. sz. bérlet épületekkel és vadászati joggal 893²⁵¹ hold évi 10488 frt 90 kr. kikiáltással 1892 október 1-től az első 1, 3 esetleg 6 évi, az utóbbi 3, 6 esetleg 9 évi bértartással. Írásbeli ajánlatok 10 százalék bónatpénzzel az illető ispánságnál. Közlebbiek ugyanott valamint a temesvári m. k. jóságigazgatóságánál.

Zágráb. Különböféle építések. Zágráb város tanácsánál május 6-án árlejtés lesz: 1. a városi pavillonnak a kiállítás helyről leendő elszállítása és Zavaticán az uj vásártéren leendő felállítás (2150 frt); 2. ugyanottan egy kocsiszin felépítése (1977 frt) 3. a tüzerlaktanyánál szükséges három szalmazárító állvány felépítése (10,40 frt); 4. uj árnyékszék építése az ujasártéren (790 frt); 5. ugyanott tetőzethelyreállítása 9 sertésórnál (1108 forint); 6. kerítés helyreállítása ugyanott a sertésosztálynál (280 frt) és 7. kerítésáthelyezés ugyanott a sertés és ló-osztályoknál (100 frt). Bónatpénz 5 százalék.

az adót nem igényelheti, miután az 1883: V. t.-cz. végrehajtási utasításának 8-ik §-a értelmében nyílt helyről beszerzett cukor, mint a mely már adóval meg van terhelve, újabb adó alá nem esik.

4. Kérdés. Miután a kimérés és kismértékbeni elárúsítás alá kerülő bort nemcsak italmérési, hanem fogyasztási adó is terheli, mint kismértékbeni elárúsító, kérdem, igénybe vehet-e fogyasztási adóm megállapításánál elpárologás és eladás, továbbá forrás és seprőre bizonyos százalékot, mely a mennyiségéből lenne leszámítandó? (B.-Csaba.)

4. Válasz. A bor és husfogyasztási törvények és szabályok hivatalos összeállításának 45. §-a értelmében maximális tételül az elpárologásnál és apadásnál 2 százalék, forrásra és seprőre összesen és pedig: fehér boroknál 10, vörösnél 6 százalék számítatik évenként, kétségtelen, hogy a törvény ezen kedvezménye azokra is alkalmazandó, a kik egész éven át a kiméréssel vagy kismértékben való elárúsítással foglalkoznak; magától értetődik azonban, hogy ezek ezen leszámolást csakis a bepincézett seprős borok után vehetik igénybe, de ezt is csak az esetben, ha a seprős bort nem a seprővel felkevert állapotban, hanem tisztán mérik ki, illetve árusítják el.

5. Kérdés. 1. Ha a községnek az államkincstárral kötött, fogyasztási adók bérbe vételére vonatkozó szerződésben a sörfogyasztási adó felvéve nem volt s erre nézve a szerződésben mi említés sincs, van-e joga a községnek az italmérők által behozatott sör utáni fogyasztási adót az illetőktől követelni, megjegyezvén, hogy sörfogyasztási adó állítolag azért nem vétett fel a szerződésbe, mert az előbbi évben a községben sör nem fogyasztott.

2. Van-e joga a községnek az államtól bérbe vett italmérési adószedési jogot oly formán albérebe adni, hogy a lakosságnak a szabad behozatal és egymásközi felosztás 14 literen felül fentartassék. E feltételek képviselőtestületi határozattal megállapítvák. — (Szt-György).

5. Válasz. 1. A fogyasztási adó bérleteiránt kötött szerződésekben rendszeren fel van sorolva, hogy a bérlő mennyit fizet a hus, mennyit a bor, stb. után. Ha a sör után bérösszeg kikötve nincs, úgy természetesen a sörfogyasztási adóhoz a községnek joga nincs, hanem az illetők a sörfogyasztási adót a kir. kincstár javára kötelesek megfizetni.

2. A bérlő és albérlő közti viszony teljesen magánjogi természetű s azzal a joggal, a melylyel a bérlő bir, az albérlőt is felruházhatja. Ez alapon a szóban forgó kikötés is bevehető a bérleti szerződésbe.

Közlekedési és tarifa ügyek.

A magyar kir. államvasutak dunabalti vonalainak első mérlege — mint a «Magyar Pénzügy» közgazdasági szaklap értesül — e napokban készült el és kerek ösz-

szegben *tíz millió* frt tiszta nyeresémet mutat. Az osztrák - magyar államvasut társaságtól megváltott vonalakért fizetendő évi összeget tehát mintegy 440,000 frttal haladja meg az évi tiszta nyeresémet. Ha tekintetbe vesszük, hogy a szállítási díjak tetemesen leszállítottak, valamint kezdetben az új kezelési rendszer által okozott nehézségeket, az első mérleget teljesen kielégítőnek tekinthetjük.

A berni egyezmény ujabban az olasz parlament által is elfogadtatván, most már — Hollandia kivételével — az összes részes államok u. m. Ausztria-Magyarország, Belgium, Franciaország, Luxemburg, Németország, Olaszország, Oroszország és Svájc által végérvényesen szankcionáltatott.

A harmadrendű vasutak Németországában. A porosz urak háza által is elfogadott, a harmadrendű vasutakról szóló törvény mint előre látható volt, egy *nagy részvénytársaság* alakulását fogja eredményezni. — A kezdeményezők élén, a «Berliner Handelsgesellschaft» és *Lenz* a híres stettini építési vállalkozó áll.

Budapest-pécsi és pécs barcsi vasut. Miután az államosított budapest-pécsi vasut üzletének vitelére kirendelt magyar államvasuti osztály április 30-dikán megszűnik, s így a pécs-barcsi vasutnak ezen osztálylyal egyesítve lévő üzleti igazgatósága is a fennebbi napon feloszlik, a pécs-barcsi vasut üzletének kezelését a m. kir. államvasutak igazgatósága vette át. E rendelkezés következtében május 1-jén a külső szolgálat közvetlen vezetését és felügyeletét az államvasutak *zágrábi* üzletvezetősége, illetőleg a pécsi forgalmi főnökség fogja ellátni.

Üzletvezetőség Miskolczon. A kereskedelemügyi miniszter, a budapesti üzletvezetőség felszaporodott teendőit megosztandó, *Miskolczon* egy *kilenczedik* üzletvezetőséget állított fel.

A mármarosziget - körösmező-határszéli vasut államköltségen való kiépítésére vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőházban f. hó 27-én osztották szét. A vonal költségei az időközi kamatok nélkül 13,500.000 frttal vannak előirányozva, melyből ez évre 500.000 frt esik.

A nagykaroly-barlalfalvi vasut építése gróf *Károlyi* István orsz. képviselőnek Nagy-Károly város polgármesteréhez a napokban intézett értesítése szerint, biztosítva van és e vonal *Erdődig* terjedő része még ez évben megnyílik.

A muraszombat—gyanafalvai vasut ügyében *Muraszombatról* írják nekünk: A *Könyves Tóth* Mihály mérnök által elkészített terv és költségvetés szerint a 437 kilométer hosszúságú vonal építési költsége 1.330,000 frtban irányoztatott elő. Az érdekeltég által eddig mintegy 150,000 frt jegyzetett törzsrészvényekben. A vasutügy végrehajtó bizottsága kérvényt intézett Vasvármegye törvényhatóságához, melyben a vasut részére 100,000 frt segély megszavazását kéri.

A mocsolád-kaposvári vasut kiépítése, mint nekünk *Kaposvárról* írják, küszöbön áll, amennyiben az érdekeltég alá nem irt és szükséges törzsrészvényeket a kaposvári «Mezőgazdasági iparrészvénytársaság» fogja jegyezni. Az építés előreláthatólag még ez év folyamán megkezdetik.

A közös díjszabáshoz (I. rész) X. pótlék életbeléptetése. A magyar-osztrák és közös vasutak (a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság kivételével) a cs. és kir. Boszna vasut és banjaluka - doberlini cs. és kir. katonai vasut vonalainak területén az 1887. évi szeptember hó 1-től érvényes, a gyors- és teherárak, valamint *élőállatok, járművek és hullak* szállítására nézve közös határozmányokat tartalmazó díjszabáshoz (I. rész.) folyó évi májás hó 1-én a X. pótlék lép életbe, mely az üzletszabályzatra vonatkozó általános és különleges határozmányok kiegészítését, továbbá az áruk szállítására vonatkozó általános és különleges határozmányoknak a mellékletékek díjszabásának s az áruosztályozásnak módosítását és kiegészítését s végül a fő díjszabásban előforduló hibák helyesbítését foglalja magában.

Osztrák-magyar, szerb, bolgár és török új díjszabás. *Május 1-én* Ausztria - Magyarország, Szerbia, Bulgária és Törökország közti forgalomban *új személy- és podgyász-díjszabás* lép életbe, mi által az 1890 július 15-től érvényes hason díjszabás I. pótlékával együtt érvényen kívül helyeztetik.

Bukás és fizetéseképtelenség.

Bukások a lefolyt héten csak gyéren fordultak elő s a fizetéseképtelenségi esetek száma is csekély. *Csőd* elrendeltetett:

Budapest. Friedrich Mór be nem jegyzett rövidáru kereskedő (VII. Csömöri-ut 20/B.) ellen (bpesti k. és v. tvszék). Csődbiztos Csira Elek tvszéki bíró. Tömeggondnok id. dr. Neuman Sándor, helyettese dr. Rudnyánszky Béla. Bej. jun. 1. Felsz. jun. 23. Csődvál. jun. 25.

Baja. Schlezinger Jakab bej. keresk. ellen (szabadkai tvszék). Csődbiztos Mészáros Zoltán tszéki bíró. Tömeggondnok dr. Klénáncz György bajai, helyettese dr. Reisner Lajos szabadkai ügyvédek. Bej. máj. 11. Felsz. jun. 8. Csődvál. jun. 8.

Halas. Bergl Johanna. Lapunk 10. számában közölt *Bergl J. M. halasi* kereskedő csőd esetére vonatkozólag az illetékes kalocsai tvszék a céget *Bergl Johannára* helyesbíti.

Pozsony. Predl József sütőmester ellen (pozsonyi tvszék). Csődbiztos Tóth József tszéki jegyző. Tömeggondnok dr. Neumann József, helyettese Zerne Károly ügyvédek. Bej. jun. 7. Felsz. jun. 24. Csődvál. jun. 27.

Csődmegszüntetések. *Pell Mór budapesti* bej. posttokereskedő ellen az itteni k. és v. tvszék, a csődtörvény 198. §-a alapján. — *Keil M. József podolini* be nem jegyz. keresk. ellen a lőcsei tvszék, a csődhitelezők beleegyezése folytán. — *Weichertz Hermann perjamosi* keresk. ellen a n.-kikindai tvszék, a csődtörvény 198. §-a alapján. — *Handtel Vilmos debreczeni* volt kereskedő ellen az ot-

tani tvszék, vagyon hiánya miatt. — *Szikorszky es Alleram budapesti* társas cég ellen az itteni k. és v. tvszék, vagyon hiánya miatt. — *Weisz László győri* lakos ellen az ottani tvszék, vagyonhiány miatt. — *Lengyel Sámuel* volt kéthelyi kereskedő ellen a kaposvári tvszék, a vagyon felosztása folytán.

A lefolyt héten a következő fizetéseketeleneségi esetek részleteiről értesültünk:

Barcs. Fekete Henrik elhalálása folytán testvére, *Fried Dávid* szigetvári és *Fried Lajos* barcsi kereskedők a hitelezőkhöz 40%-os kiegyezési ajánlattal fordultak, hogy elhunyt testvérük vagyona felett ne legyenek kénytelenek a csődöt megnyitni. Az aktívá 7600 frt; a passzívá árúért 9000, kölcsönökért 9000, összesen 18,000 frtra rug.

Budapest. Deutsch és Weinberger aktívái áruban 5,300, készpénzben 230, berendezés 220, kinlevőségek 4000, összesen 9,750 frt. A passzívá 30,000 frt.

H.-M.-Vásárhely. Garcsik és Benedek. 45% quota alapján hitelezőikkel kiegyezkedtek.

Kecskemét. Hacker Mór és fia 50,000 frt passzívával fizetéseketelenek. Főleg a bécsi piac van érdekelve.

Pankota. Lefisik József passzívái alig 3000 frt aktívával szemben, mintegy 18,000 frtra rugnak.

Petrinja. Sudetz Ferencz passzívái árúért 13,000, kölcsönökért 2000, összesen 15,000 frt. Az aktívá alig 4000 frt. Fizetéseketelen 20% quotát ajánl.

Szombathely. Németh és Krizmanits cég 25% quotát ajánlt hitelezőinek.

Ezen kívül még a következő fizetéseketeleneségekről értesültünk:

Debreczen. Kiss János.

Késmárk. Engländer Jetti.

Pécs. Nick Károly.

Székelly-Udvarhely. ifj. Dragomán Domokos.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az osztrák-magyar bank alkormányzója. A «Budapesti Közlöny» f. é. április 27-diki száma *Madarassy Pál* a pénzügyi közigazgatási bíróság elnökének, az osztrák-magyar bank alkormányzójává és budapesti igazgatóságának elnökévé történt kinevezésére vonatkozó legfelsőbb kéziratot közli. — Helyébe egyidejűleg *Ludvig János* pénzügyminiszteri tanácsos nevezetett ki a pénzügyi közigazgatási bíróság elnökévé. A jegybanknál m. kir. kormánybiztossá *Andrénszky István* b. miniszteri tanácsos, eddigi helyettes kormánybiztos, helyettes kormánybiztossá pedig dr. *Popovics István* min. tanácsos fog kinevezetni.

A kereskedelemügyi miniszteriumban *Abonyi Emil* osztálytanácsos, miniszteri tanácsossá; *Szász Róbert* osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkár,

Biró Tamás miniszteri titkár és *Menczer Lajos* műszaki tanácsos osztálytanácsosokká; *Papp Árpád* miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazó, *Ballai Lajos* és *Vértessy Kálmán* miniszteri fogalmazó, miniszteri titkárokká neveztettek ki.

A magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank működési körét lényegesen kibővíti és többek között a *hosszabb törlesztésű kamatozó kötelezők* kibocsátását is felvette üzleti programjába. — A leszámítoló bank már üzembelen lévő jövedelmező *viczinális vasuti elsőbbségi részvényeket* fog megvásárolni és azok alapján kötelezőket kibocsátani.

Vasárnapi munkaszünet. A temesvári keresk. kamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló törvénycikk végrehajtása tárgyában folyó évi márczius hó 5-én kibocsátott miniszteri rendelet azon rendelkezése, mely szerint oly városokban, hol a lakosok száma a 20,000-et meghaladja, a június és július hónapokra eső vasárnapokon a munkaszünet délelőtt 10 óráig kezdődik, — hatályon kívül helyeztessék s illetve a munkaszünet kezdete e hónapokban is déli 12 órára állapíttassék meg.

Munkaszünet és a dohánytözsdek. A *szegei* dohánytözsde-tartók az üzleteik vasárnapi és ünnepi ellátását illetőleg kiadott legújabb pénzügyminiszteri rendelet oly irányú módosításáért folyamodtak a *szegei* kereskedelmi és iparkamarához, hogy üzlethelyiségeiket vasárnapokon és ünnepeken *télen d. u. 4. nyáron pedig d. u. 6 órától kezdve zárva tarthassák.* A kamara legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a kérvényt a pénzügyminiszterhez terjeszti fel.

Uj ipartelepek. *Budapest* 3 millió alaptőkével *uj sörgyár részvénytársaság* van alakulóban a magyar ipar- és kereskedelmi bank és a bécsi Bankverein aegise alatt. A gyártelep hir szerint *Rákoson* helyeztetik el. — Az ujonnan alakult *Magyar gép- és kazánfelszerelőgyár r. t.* uj gépek felállítása által üzemképességét tetemesen megnagyobbitotta és miután a jelenlegi helyiségek szűknek bizonyulnak, a külső váci uton nagyobbabásu gyártelep építését határozta el. — *A Magyar épület- és mulakatosgyár r. t.* ugyancsak uj gépek felállítása által üzemképességét szintén tetemesen nagyobbitja. — *Pozsonyban,* *Holländer Márk* osztrák gyáros kezdeményezésére *kaszoggyár részvénytársaság* van alakulóban. A 200,000 frt részvénytőkéből 100,000 frt már jegyeztetett. A gyár napi készítménye 1000 drb kaszára fog rugni. — *Wutzel Frigyes* nürnbergi gyáros *Budapest* *irongyárat* létesít. A gyár részére a főváros ingyentelket engedélyezett. — *A Stumböck J. és fia* cég *Budapest* *fém- és bronzárugyárat* épített. — *Heckel Gyula,* a *Balogh és Heckel* cég volt tagja, *Budapest* *bádogárugyárat* épített, mely működését április elején megkezdte. — A bécsi *gáz-víz-vezetési- és fűtési berendezési gyár részvénytársaság,* mint értesültünk, *Budapest* *nagyabásu gyárat* szándékozik létesíteni. — *A magyar aszfalt részvénytársaság* *Mező-Telegden* főokgyár építését határozta el. — *Gyulan,* mint nekünk írják, az italmérési jogbérlet nagyszabásu *konyak és likörgyárat* alapít. —

Grünwald testvérek *esztergom-párkányi* vállalkozó cég *Bars megyében* felső-ohaji nagy-bérletén *szeszgyárat* létesít. — *Fischer Bernát* zombori gabonakereskedő *gőzmalom* épített. Az uj malom még az idén üzembe kerül.

A gabonavámnak a brutto súly után való kivétele ellen élénk mozgalom folyik Németországban a gabonakereskedők, molnárok és serfőzők köreiben. Egy 10,000 kgos waggonrakományhoz 120—150 darab zsák szükséges, ha azonban ezeket szintén meg kell vámoltatni, később pedig visszaküldetnek, akkor a címzett a gabonafaj szerint 3—7 márkányi kárt szenved. Ha buzánál, árpánál és tengerinél 1½%, zabnál és malátánál 2% göngysúly számíttatnék a zsákokra, akkor az amugy is visszaküldendő zsákoknak nem méltányos megvámolása elkerültnék. Az egykori alacsony vám mellett ez nem jött számításba, most azonban az is sokat tesz. Németország érdekelt köreiben élénken foglalkoznak ezzel a kérdéssel és valószínűleg a birodalmi gyűlés elé fogják hozni.

A román gabonáarak hanyatlása, mely tudvalevőleg a német birodalommal való szabályozatlan vámviszonynak az eredménye, arra indította a román gabonakereskedőket, hogy e kérdést a legközelebb, valamennyi kereskedelmi kamara küldöttjeiből Bukarestre egybehívandó kongresszus napirendjére tűzzék.

Ausztria-Magyarország czukorkivitele 1891-ben kedvezően alakult. Kivitetett mintegy 5,500.000 mm., melyből 2,360.000 *finomított* és 3.000.000 *nyers* áru volt. A finomított czukor kivitele mintegy negyed millióval csökkent, mi Oroszország versenyének tulajdonítható. A nyersczukor kivitele ½ millió mm-val emelkedett. Az 1891-ben kivitt czukor értéke több mintegy 84 millió frtra, azaz 19 millió frttal többre rug, mint 1890-ben.

Az orosz kiviteli tilalomnak megszűntetését indítványozzák az orosz kormányhoz közel álló lapok. Egy moszkvai lap, mely a kereskedelemnek károsodásától tart a kivitel hosszu időn át való szünetelése által, feltétlenül szükségesnek mondja, hogy a kormány a beteg *Wyschnegradski* pénzügyminiszter helyett oly egyéniséget találjon, ki képes megítélni, hogy a belföldi fogyasztás számára elég gabona van-e a legközelebbi aratásig. Ha igen, akkor a kiviteli tilalmat meg kell szüntetni. A kormány által a tözsde-tanácsoktól s kerületi kormányzóságoktól a gabonakereskedelem szabályozására nézve bekért szakvélemények közt van olyan is, mely a gabonakereskedelem monopoliummá tételét indítványozza.

Trustmozgalom Amerikában. Ujban ismét nagyszámu kartell alakult az Egyesült-Államokban. Igy közelebb *rizs-kartell* képződött, mely a részes new-orleansi rizshántológyárak üzemét egyszerűen beszűkítette, hogy a hántott rizs ára emelkedjék. «*Lumbermen's Exchange*» cím alatt *Macon* székhellyel *épület- és haszonfakartell* alakult. E trust tőkéje 30 millió dollárra rug. — New yorki és

filadelfiai esernyőgyárosok közelebb *esernyő-trustot* létesítettek, mely azonban, miután két nagy filadelfiai gyár vonakodik a szövetségbe belépni, nagy nehézségekkel küzd.

Santos kávétermését, mint *trieszti* levelezőnk írja, egy ottani nagy kávéházhoz érkezett kábeljelentés 3 millió zsákra becsüli.

Jávé kávétermése az indiai németalföldi gyarmatok kormányzójának távirati jelentése szerint, hivatalosan 495.425 pikulra becsültetik.

Kivitelünk Tuniszba. Az «Adria» által közelebb életbeléptetett *fiume-malta-tuniszi* vonat következtében, mint nekünk *Fiuméből* írják, mindinkább élénkül és ujabban is oly nagyszámu kérézősködés érkezett be hozzánk, hazai gyártmányainkra nézve, hogy érdemesnek és mindenestre fontosnak tarjuk felvetni a kérdést, nem volna-e czélszerű, ha a kereskedelmi muzeum, mint egyebűt és legújabbban Maltában, *Tuniszban* is *fiókot* vagy legalább *mintaraktárt* szervezne.

Szerbia pótkávébevitelét ugyszólván kizárólag monarchiánkból fedezte. Azonban a közelebb életbeléptetett óriási fogyasztási adó (300 denár 100 kg-kint) folytán a bevitel monarchiánkból úgy, mint más országokból majdnem teljesen megszűnt. A régi készletek már majdnem teljesen elfogytak és jelenleg a pótkávé *kg-kint* 470—5 denáron is szívesen fizettetik, tehát *drágábban* a legfinomabb *kávénál*.

Kereskedelmünk Olaszországgal, velencei konzulunk jelentése szerint, folyton emelkedik és *kivitelünk* Olaszországba lényegesen meghaladja Olaszország behozatalát monarchiánkba. Sajnos azonban, hogy *kivitelünk*nél, melynek legnagyobb részét *rövid-, diszmi- és ekszerárúk* képezik, az oroszlánrész Ausztriát illeti, míg épen azon áruk kivitele, melyek hazánkból származnak, általában *csökkenést* mutat.

Olaszország oliva-olajtermése 1891/92-ben, a hivatalos adatok alapján 2.637,400 hl-re tehető. Ebből 22% elsőrendű, 66% jó és 12% közepes minőségű.

Olasz bor Ausztriában. Az olasz bornak Ausztriába való beözönlésének megakadályozása végett *Gregonig* osztrák képviselő indítványt terjesztett az alsó-ausztriai tartománygyűlés elé, melyben felhossa, hogy egyedül *közraktárak s állami elárusító helyek* által lehetne az osztrák borok kelendőségét az olasz borok ellenében biztosítani. — A tiroli tartománygyűlésen *Zallinger* képviselő sürgős intézkedéseket kér a bórám-klau. ulában rejlő veszély ellenében. Kéri e célból a közgazdasági bizottság megbízását egy ilyen művelési tervet kidolgozására. A sürgősségi javaslat egyhangulag elfogadtatott.

Az olasz borkereskedelem nagymérvű terjeszkedését legjobban bizonyítják a most közzétett statisztikai adatok, mely szerint a *kivitel*, az 1890. évihez viszonyítva, a múlt évben kerek 200 000 hektoliterrel emelkedett; míg a mindössze 8 $\frac{1}{2}$ ezer hektoliternyi be-

vitel több mint 6000 hl-rel *csökkent*. A forgalom a főbb országokkal tett 1891-ben:

	Kivitel	Bevitel
	hektoliter	
Ausztria-Magyarország	2,238	30,231
Franciaország	2,137	33,524
Németország	620	147,537
Angolország	—	24,086
Malta	—	126,478
Svájcz	119	444,317
Amerika	—	269,892
Afrika	—	58,562
Egyéb országok	3,381	44,565
	8,495	1 179,192

Szeszkivitelünk Szerbiába, mint nekünk *Belgrádból* írják, napról-napra *hanyatlak* és immár a minimumra redukálódott. A nagymérvű hanyatlás oka nemcsak az ujonnan életbeléptetett ugynevezett trosarinának (fogyasztási adó), hanem főleg a szerb szesz versenyének tulajdonítandó. A szerbiai importeurök jelszava: «olcsón venni és drágán eladni». Ennek folytán az *aradi és temesvári* szesz, bár minőségre a belgrádi két szeszgyár (Tobolar Ferencz és Markovics O. és társa) gyártmányait messze tulszárnyalják, nem képesek azokkal versenyezni. A magyar szesz ára hl.-kint loco Belgrád 172—176, míg a szerb gyártmány 162—165 denár. — Ehhez még a magyar származású szesznek a hordó nagytoku porotísása folytán már 10 nap raktározás után beállani szokott 3—4% kálo vesztesége járul, mely nagyobb vételeknél szintén tekintélyes különbözetet képez.

A Svájcba külföldről érkező szesztartalmu gyártmányok. A svájci vámigazgatóság közhírré tette, hogy ezentul oly szesztartalmu gyártmányok Svájcba való bevitelénél, melyeknek a Tralles-féle alkoholométer szerinti szesztartalma nem jelöltetett meg pontosan, a teljes egyedárusági illeték, vagyis 100 kg.-onként 80 frank fog szedetni.

Allatkivitel. Az osztrák hatóságok Pest vármegye, továbbá a főváros és a budapesti állatvásár tekintetében az állatbeviteli tilalmat visszavonták.

Szarvasmarhakiállítás a Hortobágyon. A *debreczeni* gazdasági egyesület által rendezendő szarvasmarhakiállítás iránt Debreczenben nagy az érdeklődés. A város folyó hó 27-iki ülésének határozata értelmében *Simonffy* polgármester vezetése alatt közelebb küldöttség megy *Bethlen* miniszterhez, hogy őt a hortobágyi kiállítás *védnökségére* fölkérje. A földművelésügyi miniszteren kívül *Szapáry* miniszterelnököt is várják a debreczeniek.

A vaspiac helyzete a lefolyt héten némileg *javult*. — *Ausztria-Magyarországban* az üzletmenet kielégítően alakul. *Rudvasban* és *kereskedelmi áruban* a megrendelések elég sűrűen érkeztek be nagykereskedők és gyárosokhoz. *Bádógáruban* a kereslet élénk. *Ónbádógban* a kereslet feltűnően megcsappant, minek folytán a hangulat nyomott. Ennek daczára az *osztrák* ónbádogyárosok a nyers

ón állítólagos rohamos áremelkedésére és az emelkedett valutaárfolyamokra hivatkozva, az ónbádóg árát mm.-kint 50 krral *fel emelték*. *Febrbádóg* elhanyagolt. *Drótáruban* a hangulat nyomott. — *Németországban* a javulás csak lassan és alig érezhetően mutatkozik. A nagymérvű verseny folytán beállott árleszállítások hoztak ugyan elegendő megrendelést, de a kötések oly alacsony árakon történtek, hogy a kohók működése alig, vagy egyáltalában nem járt haszonnal. Az árak változatlanul lanyhák. — *Felső-Sziléziában*, sűrűbb megrendelések alapján az üzlet élénkült; leginkább *finom vasáru* kerestetik. *Rud- és kovácsolt vasban* a forgalom kielégítő. *Nyersvasban* az üzlet lanyha. — *Weszfáliában* a helyzet tartósan kedvezőtlen. *Nyersvasfajták* közül *tükörvas* keresett, míg *fehér- és öntött-nyersvas* üzlettelenn. *Ócskavasban* a kereslet emelkedett. *Rudvas* szilárd. *Bádógáruban* az üzlet ellanyhult. — *Angolországban* a vas- és aczélpiacz helyzete nyomott, minek folytán üzemredukciók napirenden vannak. További árcsökkenés azonban, tekintve az előállítási költségeknek a strike és a magas szénárak folytán emelkedett voltát, kizártnak tekinthető, úgy hogy közelebbre legalább némi javulást várhatunk. *Nyersvas* kissé megszilárdult. *Rudvas* elhanyagolt, míg *öntött vas* iránt a kereslet élénkebb. *Bádógárúk* üzlettelenn. *Aczél* árai csekély kereslet mellett változatlanok. — *Belgiumban* az üzletmenet általában javult. — *Franciaországban* bágyadt hangulat mellett az üzlet csendes. — *Amerikában* az üzletmenet élénkebb és az árak szilárdabak. *Kovácsolt- és öntött-nyersvas* keresett; a készletek mindazonáltal még mindig nagyok, úgy, hogy áremelkedésre egyelőre nincs kilátás. *Bessemer vasban* a hangulat lanyha, míg *bádógáruban* a kereslet emelkedett.

A borpiacz helyzete állandóan *kedvezőtlen* maradt. *Magyarországban* az üzlet lanyha. Kötések, készlet hiányában csak kis számban és csekély mennyiségekre fordulnak elő. A dalmát borok behozatala egyre növeszik és behozataluk főleg Budapest felé eszközöltetik; kisebb szállítmányok azonban Nagykanizsa, Pécs, Székesfehérvár, Szombathely, Kassa és Arad részére is történtek. Szerb borokban a behozatal változatlan. — *Ausztriában* az üzlet változatlanul bágyadt. A dalmát borok behozatala itt is, mind nagyobb arányokat ölt. — *Németországban* az olasz borok behozatala folyton emelkedik és sok olasz (milanói, velencei, és nápolyi) bornagykereskedő *fiókraktárt* állít fel a nagyobb városokban. — *Franciaországban* a borüzlet a délvídeken élénk és a forgalom különösen Bordeaux vidéken emelkedett. — *Olaszországban* az üzletmenetben lényeges javulás észlelhető, mely már az *árakban* is nyilvánul. Dél-Olaszországban az üzlet lanyha, ujabban azonban Amerika, Malta és Felső-Olaszország részére nagyobb tételek iránt alkudozások folynak. Közép-Olaszországban az üzletmenet, különösen a Német- és Franciaországba való kivitel emelkedő. Felső-Olaszországban

a kereslet olcsó és könnyű vörös borok iránt élénk, míg finomabb fajok elhanyagoltak. *Spanyolországban és Portugáliában* a bor-üzlet pang.

A selyempiacz helyzete a lefolyt hóban *javulást* mutat. A készletek, melyek a múlt hónapokban zsufolásig megtöltötték a raktárakat, a gyárak üzemredukciója, valamint a fogyasztás emelkedése folytán, erősen megfogytak úgy, hogy — bár a selyempiacz kedvező helyzetéről még nem szólhatunk — mindenesetre lényeges javulást konstatálhatunk. A nagyobb mérvű eladások folytán, melyek ugy határidőre, mint átvételre történtek, a finomabb *gubók* ára 10 frankra emelkedett. *Nyers selyem* erősen keresett czikk, különösen Olaszországban, úgy kivitelre, mint gyárak részéről.

A szénpiacz helyzete a lefolyt héten lanyha és üzletelen volt. — *Ausztria-Magyarországban* a kereslet a minimumra redukálódott. — *Németországban* még kedvezőtlenebb a helyzet, a mennyiben az árak, a nagy kínálat folytán, ismét csökkentek. — *Belgiumban és Angolországban* a szünőfélben levő strike folytán a készletek ismét normálisak, miért is legközelebbre árhanyatlás várható.

A vajhamisítás kérdéséhez. A francia képviselőház bizottságot küldött ki annak a megvizsgálására, mi módon lehetne a vajkereskedelem terén felmerült hamisításokat meggátolni, illetve milyen módosítások hozandók az ezen tárgyban létező törvényt illetőleg. A bizottság javaslatba hozta, miszerint a margarin oly módon való sárgára festése, mint az a természetes vajjal szokott történni, úgy a belforgalomban, mint az exportra irányuló küldeményeknél tiltandó el. Elhatározta továbbá, hogy csakis a 3000 lakóval bíró községekben engedhető meg csak az együttes árulása a természetes vajnak és művajnak, de ennél több lakossal bíró városokban az megtiltandó.

A fogyasztási adóval terhelt elszállítandó szeszre előírt biztosítéknak a szesz szállításával foglalkozó személyek által leendő letétele tárgyában a pénzügyminiszter 1892. évi 18,424. szám alatt körrendeletet intézett valamennyi pénzügyigazgatóság-hoz, adóhivatalhoz és pénzügyi biztossághoz, mely szerint megengedtetik, hogy a fogyasztási adóval terhelt elszállítandó szeszre nézve előírt biztosítékot az 1889. évi 1990. sz. a. körrendeletben meghatározott módokatok mellett nemcsak a szabadraktárak, vagy szabadraktárakká nyilvánított szeszfinomítók vállalkozói, hanem más olyan személyek is, kik *fogyasztási adóval terhelt szesznek valamely szabadraktárba, vagy szabadraktárrá nyilvánított szeszfinomítóba való szállításával foglalkoznak*, annál a pénzügyigazgatóságnál lehessék, melynek kerületében az említett vállalkozók állandóan laknak. A pénzügyigazgatóságok a letéteményi bárcczak kiállításának engedélyezésekor az illető adóhivatal

estenkint figyelmeztetni kötelesek, hogy a fél részére kiállított minden egyes bárcca szövegéhez következő toldást jegyezzék hozzá: «csakis a magyar korona országai-ban levő szabadraktárba eszközzendő szállításoknál érvényes.»

A törke-kamatadó kivétele körül fölmerülő visszasságok orvoslása végett a *temesvári keresk. kamara* fölterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez. A *szegei keresk. kamara* elhatározta, hogy a temesvári kamara érveire hivatkozva, a pénzügyigazgatóságoknak a törvény és a szabályok pontos megtartására való utasítását a maga részéről is kérelmezni fogja, nehogy *üzleti hitelezésekből eredő tőkék után* kamatadó kirovásával zaklassák a feleket. *Nem csatlakozott* ellenben a *szegei kamara* a temesvári azon kérelméhez, hogy a törke-kamatadó kirovása a *III. oszt. keveseti adókat kivétel bizottságok hatáskörébe utaltassék*, mert czélszerűségi tekintetek a jelenlegi rendszer fontartása mellett szólnak és e rendszer keretében teljesen megóvhatók a kereskedők és iparosok minden zaklatástól és igazságtalanságtól.

A pécsi keresk. önképző- és betegsegélyező-egylet apr. 10-én tartotta közgyűlését dr. Záray Károly elnöklété alatt. A közgyűlés a választmánynak a fölmentvényt megadván, megkezdődött a választás, melynek eredménye a következő: Elnök: dr. Záray Károly, alelnök: Krause Ignác, főjegyző: Reizner Nándor, aljegyző: Goldschmied Ödön, háznagy: Mautner Soma, pénztárnok: Dorner Henrik, könyvtárnok: Kohn Mór, ellenőr: Fekete József, számvizsgálók: Eizner János és Ullmann M. Károly, választmányi tagok: Major Gyula, Porges Béla, Nagy Sándor, Schönvald Imre, Weisz Zsigmond, Spitzer Benő, Gröbeldinger Miksa, Oroszi Sándor, Wohl Lajos, Seidler Győző, Kiss Zsigmond, Sperl Vilmos, póttagok: Pataki Vilmos, Engel Soma, Hoffmann Ernő.

A keresk. meghatalmazás átruházása. A kereskedelmi törvény 50. §-a értelmében a kereskedelmi meghatalmazott *nincs* jogosítva meghatalmazását főnöke beleegyezése nélkül *másra* átruházni. Egy konkrét eset alkalmával a budapesti tőzsdebiróság következő ítéletet hozott: Miután felperes alperes eladó tagadása ellenében meg sem kísérelte annak az igazolását, hogy alperes prágai meghatalmazottja Werfl Károly, alperes beleegyezésével ruházta át meghatalmazását Suchán Ferenczre, ki a kereseti ügyletet felperessel megkötötte, s a vonatkozó kötlevelet alperes nevében aláírta, ezen ügyletről alperesre kötelezettség nem háromolhat s ezért felperest az ügylet nem teljesítése miatt alperes ellen a kártérítés iránt indított keresetével el kellett utasítani. (1891. okt. 26. 1331/891. sz. a. hozott ítélet Brada contra Első budapesti gözmalom ügyben. Biróság: Aebly Adolf elnök, Kornfeld Zsigmond, Baronyi Benedek, Lánycz Leó és Simon Jakab választott bírák).

A Fonciére pesti biztosító intézet ápril 29-én tartotta közgyűlését. Az igazgatóság jelentése szerint, a jégbiztosítási ágazat kivételével, nyereséges volt a múlt évi üzlet. A tüzbiztosítási ágban a készpénzdíjbevétel 3.080,008 frt 13 kr. volt; visszbiztosítási díjak fejében 977,534 frt 63 krt adott ki az intézet, míg a saját számlát terhelő károk megtérítése 1.474,601 frt 91 knyi összeget vett igénybe. A később esedékes díjváltók és kötvények állománya 3.139,741 frt 69 kr. Díjtartalékba 701,000 frt van helyezve. Az életbiztosítási ágban az 1890. évi 844,076 frt 42 krt tevő bevétel a múlt évben 496,897 frt 31 kr-ra emelkedett. Ez idő szerint 13,222 biztosítási kötvény van 19.207,609 frt tőkére és 9600 frt járadékösszegre. A biztosítási állomány tehát 1222 darab kötvénnyel és 1.577,992 frt tőkével szaporodott. A jégbiztosítási ágban 326,648 frt 3 krt fizetett ki az intézet; a díjbevétel 299,683 frt 25 kr. volt. A szállitmány biztosításnál a díjtartalék ez idő szerint 36,600 frt a díjbevétel 728,492 frt 89 kr., a visszbiztosítási díjak pedig 369,537 frt 13 krt vettek igénybe; a saját számlát terhelő károk 241,998 frt 73 krt tettek ki. A baleset biztosítási ágban a díjbevétel 74,480 frt 6 kr., a visszbiztosítás 8465 frt 97 kr. s a kifizetett s függő kár 9587 frt 35 kr. volt. — Különböző javadalmazások és leírások levonása után 116,442 frt 47 knyi nyereség mutatkozik. Az igazgatóságnak azt a javaslatát, hogy ebből a tartalékalapra 11,644 frt 24 kr. fordítatik, a mely ezzel 151,999 frt 55 kr-ra emelkedik, a többlétből pedig a szelvény 5 frttal beváltassék; míg a többi a segélyalapra s az új számlára viendő át, a közgyűlés elfogadta és a felmentvényt megadta. A felügyelő bizottság elhunyt elnöke Kunhalmi Rósa Lajos emlékét jegyzőkönyvileg örökítik meg.

Szerkesztői üzenetek.

S. S. Alsó-Kubin. A kérdést, hogy a mint feltételezett, nem lehet megérteni, kérjük tehát a közelebbi körülmények megírását, valamint a kérdés helyesebb feltevést. — **M. O. Kassa.** *csák előfizetők kérdéseire adunk díjmentes választ.* — **Cz. Y. K.-Sz. Miklós.** A választ lapunk *«Nyílt kérdések»* rovatában *«K.-Szt-Miklós»* jegy alatt találja. — **S. M. Kolozsvár.** A curia egy közelebb hozott ítélete szerint az ipartörvény 88. §-ában említett próbahét, mely nyilván csak a *napi* vagy a *heti bér* mellett felfogadott szo os értelemben iparos segédszemélyzetre való tekintettel állapotott meg, a rendesen *havi fizetés* mellett szerződött *kereskedelmi segédekre* nem alkalmazható. (1892. január 20-án, 345. sz.) — **M. A. Abrudbánya.** Levelének czéljával nem vagyunk tisztában, mit nem írta meg, hogy miért közli velünk a levélben felemlített üzleti körülményeket s az N. L. által önhöz intézett levelet. Kérjük tehát szándékának mielőbb közlésére. — **Ifj. A. L. Nagy-Kapus.** A vasárnapi munkaszünet tárgyában kiadott rendelet nem tesz különbséget arra nézve, hogy a bolt ajtaja az utcára, vagy az udvarra nyílik, minélfogva vasárnap déli 12 órától az udvarra nyíló boltban is megszüntetendő az elárulás, illetve kizárólag dohányárak eladására korlátozandó. A bolt ajtaja azonban természetesen nyitva tartható, csak árulni nem szabad. — **L. G. Kassa.** A tudósítást köszönettel vesszük. — **R. S. Nagyvárad.** Az orsz. statisztikai hivatal által szerkesztett közelebb megjelenő nagy kereskedelmi és iparczimtára tíz frttal előfizethet lapunk kiadóhivatalánál; bolti ára 15 frt lesz.

Franklin-Társulat könyvnyomdája, Budapest, IV. (egyetem-utca 4.)